

Boomkweker Akkermans in Maashees gebruikt Lefferts alleen voor personenvervoer

Je hebt werkpaarden, luxe paarden én Lefferts

In het voorjaar van 2021 neemt Willem Akkermans zijn tweede Leffert in gebruik, een elektrisch aangedreven tweezits Leffert FM-55. Zijn eerste elektrische voertuig was een verlengde vierpersoons Leffert FM-80. Die rijdt nu ruim een halfjaar op de teeltstroken, paden en wegen rond zijn boomkwekerij.

Auteur: Broer de Boer

Willem Akkermans vraagt me nog even te wachten, als ik me op een druilige woensdagmiddag meld op zijn boomkwekerij. 'Even nog iets belangrijks regelen voor een vracht bomen die de grens naar Engeland over moet. Corona en brexit, hè! Een ramp', zegt de boomkweker met de telefoon aan zijn oor. Akkermans' boomkwekerij in Maashees (Limburg) telt zo'n 30 hectare. Hij teelt hier vooral sierbomen, waarbij hij streeft naar een teelt in de maat 8/10 tot 12/14. Dit materiaal vindt zijn weg als plantgoed naar andere laanboomkwekers, plantencentra en naar bedrijven die deze planten oppotten voor de hoveniers- en aanlegmarkt. De bedrijfsvoering van de Limburgse boomkweker is dus zeer flexibel en hij zet ook zelf producten af in het buitenland. Maar er staat wel een bord op zijn erf dat vermeldt: 'Geen particuliere handel'. Als één van de weinige boomkwekers in Nederland werkt hij, samen met een collega, met het gotenteeltsysteem. Het gaat slechts om een deel van zijn eigen plantgoedproductie. Het plantgoed komt hierbij in 6 à 7 liter potgrond te staan in geperforeerde springringen in bovengrondse goten.

Dit systeem geeft volgens Akkermans een zeer goed en fijn wortelgestel in de kluit. 'Dat komt doordat wortels afsterven zodra ze met de buitenlucht in aanraking komen', verduidelijkt hij. 'Het wortelgestel in de kluit reageert hierop door nieuwe vertakkingen te maken. Het rooien van de goten doen we in één keer en het is een wonder der techniek: trek de springringmat in de goot naar je toe, neem de spullen eruit en plaats ze op de karren voor transport naar het perceel waar geplant wordt. En vervolgens haak je ze aan de plantmachine. Het spaart dus tijd en energie.'

Duurzaam

De boomkweker pretendeert zijn vak op een mooie groene en verantwoorde manier uit te voeren. Hij heeft zich weliswaar niet bij Skal of andere certificeringen geregistreerd, maar zijn bedrijfsvoering is wel zoveel mogelijk biologisch. 'Wat leveren onder Skal-certificaat betreft: ik zit niet te wachten op meerkosten en extra administratieve rompslomp', lacht Akkermans. 'Mijn klanten vragen er ook niet naar. Ik vind een duurzame bedrijfsvoering

belangrijk en voer dat op meerdere manieren uit. We spuiten bijna niet tegen onkruid. Tussen onze teeltpercelen tref je bijvoorbeeld ook percelen aan met *Tagetes* in de strijd tegen aaltjes. Elektrisch handgereedschap is ook een goed voorbeeld. En we zijn overstapt op biodiesel, HV 100, afkomstig van groenafval. Onze drie hoogwerkers draaien volledig op zonne-energie. Dat is ook veel frisser en gezonder werken voor onze medewerkers.' Verder wekt het bedrijf met circa 100 zonnepanelen zijn eigen elektriciteit op. Dit is bestemd voor de koelcel en ledverlichting in de loods, het kantoor en andere ruimtes. 'Ik heb dus niet in zonnecellen geïnvesteerd om stroom aan het net terug te leveren. Het is puur voor eigen gebruik.' Naast deze investeringen heeft Akkermans deze nazomer geld gestoken in een elektrisch voertuig van Frisian Motors, met typenaam Leffert. Het voertuig is louter bestemd voor personenvervoer. Deze lente komt er nog een tweede Leffert bij.

'De tweede Leffert die ik besteld heb, is gewoon een tweezits'

Voor deze beide voertuigen kan Akkermans de zelf opgewekte stroom dus goed gebruiken.

Rondje rijden in de Leffert

De boomkwekerij beslaat momenteel zo'n 30 ha vruchtbare zavelgrond aan de oever van de Maas. Daarnaast wordt op enige afstand nog eens 10 ha gepacht. Op het familiebedrijf, dat sinds de jaren twintig van de vorige eeuw gevestigd is in Maashees, kweken ze een breed assortiment sierbomen voor de commerciële markt in binnen- en buitenland. Maar hoewel deze reportage zich niet specifiek op zijn kwekerij zou richten, sla ik een rondje kwekerij niet af. Akkermans nodigt me uit voor een ritje in zijn Leffert FM-80, met zitplaatsen voor vier personen. Met een glazen voorruit en dak, maar zonder deuren blijkt het bij een gangetje van 50 km per uur over de weg een behoorlijk frisse rit, bij 2 graden Celsius en met sneeuw op komst. Toch prakkiseert de boomkweker er niet over deuren in het voertuig te laten monteren. 'Instappen, 200 meter rijden, uitstappen en werken aan de volgende klus bij een ander sortiment op de boomkwekerij. Dat is wat onze medewerkers voornamelijk doen met dit voertuig. Daarbij is het goed te weten dat alle teeltpercelen zich op een afstand van maximaal 2 km van onze vestiging bevinden. Het transportbakje is bestemd om bijvoorbeeld handgereedschap en bindmateriaal mee te nemen. Zoals je ziet, heeft het geen deksel; ook dat is mijn keuze. Ik denk dat dit voor een hovenier wél interessant is.'

ACHTERGROND

Frisian Motors

Zowel de engineering als de productie en de assemblage van de elektrische vervoer- en transportmiddelen van Frisian Motors gebeurt in het Friese Bakkeveen. De Leffert FM-80 en FM-55 zijn mooi toegesneden op personenvervoer op een boomkwekerij. De naam van dit voertuig refereert aan de fameuze preferente Friese sporthengst Leffert 306. De E-shovels en de E-maaimachines hebben ook namen van Friese hengsten: Norbert en Rimmert. Eigenaar-directeur Theo de Jong van Frisian Motors heeft een voorliefde voor Friese paarden en techniek: 'De productie van volledig elektrische voertuigen begon bij hem als hobby in 2010. Het eerste product was een elektrische maaier; die leveren we nog steeds aan particulieren met grote gazons', vertelt accountmanager Stefan Stokebrook. 'Ons bedrijf heeft de tijd meegehad in deze nichemarkt. Net als in het begin selecteren onze engineers op de markt nog steeds de beste en de meest innovatieve onderdelen voor onze producten. Af en toe gaan we in gesprek met fabrikanten om aan te geven waar het volgens ons anders of beter kan. De accu's, bijvoorbeeld, worden door een Nederlandse partij op maat voor ons gemaakt. Qua (zelf)ontlading stellen we daaraan hoge eisen. Op onze bedrijfslocatie testen en verbeteren we onderdelen. De assemblage en ook het uitleveren van accessoires vinden vrijwel volledig in Bakkeveen in Friesland plaats. Alle losse onderdelen zijn CE-gekeurd en verder hebben ze een Europese typegoedkeuring.'

Deurloos

Frisian Motors levert de Lefferts af zoals de klant dat wil. Standaard zit er bijvoorbeeld een kunststof voorruit in. Akkermans liet zijn verlengde vierpersoons FM-80 uitrusten met een glazen voorruit. 'Je krijgt hier al gauw vettige rivierklei op de ruit. De ruitenwisser kan de boel beter schoonvegen op glas dan op kunststof', weet hij uit ervaring. Dat hij er geen deuren in liet monteren, heeft ook nog tweede reden. 'Als ik in de zomer hiermee met klanten over de kwekerij rijd, heeft dit zo zijn voordelen bij het uitstappen', lacht Akkermans. 'Bovendien kun je tijdens een hete zomer beter in zo'n open voertuig zitten dan in een bedrijfsbusje of een SUV met airconditioning. Ik breng mijn klanten

Het bedrijfsvoertuig legde in een halfjaar ongeveer 1.500 km af.

‘Deze Leffert haalt 55 km per uur in stand twee’

daarmee dicht bij het product dat ze willen afnemen. Het geeft ze ook een betere beleving. Dat ik juist zo'n Leffert met vier zitplaatsen heb gekozen, heeft alles te maken met het ontvangen van afnemers. Medewerkers gaan meestal in groepjes van twee aan de slag. Vandaar dat de volgende Leffert die ik besteld heb, gewoon een tweezits is.' Is elektrisch materieel niet erg vochtgevoelig? vraag ik me af. Akkermans rea-

geert hierop: 'Onlangs heb ik een nieuwe elektrische vorkheftruck – overigens niet geproduceerd door Frisian Motors – weer laten ophalen. Die vertoont direct al teveel mankementen, die we tot de elektronica konden herleiden. In onze schuren is de vochtigheidsgraad vrij hoog en dat leidt tot oxidatie op printplaten. De Leffert heeft tot dusverre probleemloos gefunctioneerd. Misschien is dat te danken aan

Ballonbanden met een wat fijner profiel zijn stiller op verhardingen.

het feit dat Frisian Motors de elektronica goed vocht dicht heeft weggewerkt.' Aan tafel bij de koffiedrinkende medewerkers komt toch een aanmerking naar voren: 'De draaicirkel van deze vierpersoonsuitvoering is vrij ruim bemeten. In de schuur moet je te vaak steken bij parkeren en oppassen dat je niets raakt. Voor gebruik op de weg en het inrijden van de teeltpaden levert dit geen probleem op.' De broer van Willem Akkermans merkt daarbij snedig op: 'Frisian Motors heeft hem ontwikkeld om buiten mee te werken en niet om er rondjes mee in de schuur te rijden!'

Ideaal

Akkermans: 'In onze omstandigheden, met alle percelen binnen 2 km, is zo'n Leffert ideaal. Wij rijden er vaak mee, maar zonder veel kilometers te maken. Er staat nu bijna 1.500 km op de teller en we hebben hem sinds de nazomer van 2020. Je mag er met kenteken, maar zonder wegenbelasting als landbouwvoertuig mee over de openbare weg rijden. De verzekeringspremie is laag. Wat banden betreft, heb ik er ballonbanden met een wat fijner blokprofiel op laten monteren. Aanvankelijk zaten er banden met een heel grof blokprofiel op, die op verharding nogal veel lawaai maakten. Deze Leffert haalt de 55 km per uur in stand twee. Als je de schakelaar op stand één zet, rijdt hij langzamer. Dat geeft hem extra trekkracht als je bijvoorbeeld een helling op moet. Dat is op onze kwekerij niet aan de orde en we trekken er ook geen lasten mee. In onze omstandigheden kunnen we met één elektrische lading bijna wel een week

LEFFERT FM-55

Vermogen: 5-10 kW bij 72 Volt
Laadvermogen totaal: 340 kg
Totale lengte: 2950 mm
Breedte: 1430 mm
Hoogte: 1780 mm
Wielbasis: 1910 mm
Draaicirkel: 3,9 m
Gewicht accu: ±300 kg
Massa totaal voertuig: 710 kg (inclusief accu's)
Diep cyclische onderhoudsvrije accu's 160 Ah
Aantal zitplaatsen: 2
12 maanden volledige garantie op onderdelen, accu's en montage uren
Te berijden met rijbewijs B
Topsnelheid 55 km/h
Maximale hellingshoek: 20% vanuit stilstand
Bereik circa: 60-80 km (afh. van rijomstandigheden)
Oplaadtijd van 0-100%: 8 uren (230V/16A)

LEFFERT FM-80

Vermogen: 5-10 kW bij 72 Volt
Laadvermogen totaal: 340 kg
Totale lengte: 3760 mm
Breedte: 1430 mm
Hoogte: 1780 mm
Wielbasis: 2720 mm
Draaicirkel: 4,6 m
Gewicht accu: ±300 kg
Massa totaal voertuig: 880 kg (inclusief accu's)
Diep cyclische onderhoudsvrije accu's 160 Ah
Aantal zitplaatsen: 4 tot 6
12 maanden volledige garantie op onderdelen, accu's en montage uren
Te berijden met rijbewijs B / tractor rijbewijs
Topsnelheid 45 km/h
Maximale hellingshoek: 20% vanuit stilstand
Bereik circa: 60-80 km (afh. van rijomstandigheden)
Oplaadtijd van 0-100%: 8 uren (230V/16A)

Je kunt op het transportbakje een afsluitend deksel laten monteren.

‘Onze drie hoogwerkers draaien volledig op zonne-energie’

Gemakkelijk in- en uitstappen op de boomkwekerij

toe! Akkermans liet zowel de Leffert FM-80 als straks zijn Leffert FM-55 uitrusten met lithium-accu's. 'Ze zijn duurder, ondanks de overheids-subsidies. Maar ik kan deze moderne accu's op ieder moment aan de oplader zetten zonder dat ik me over de laadcyclus druk hoeft te maken,' besluit Akkermans.

Service aan Lefferts

Productmanager Stefan Stokebrand van Frisian Motors reageert op de opmerking over de wendbaarheid: 'De verlengde Leffert FM-80 voor vier personen heeft een vrij lange wielbasis. Dat leidt tot een grotere draaicirkel. Bij Akkermans zullen ze direct merken dat de tweepersoons Leffert FM-55 een veel kortere, plezierige draaicirkel heeft.' Over oxidatie in vochtige schuren zegt hij: 'We anticiperen daarop. Ten slotte werk je met dat voertuig buiten soms ook in vochtige omstandigheden. Alle elektronica hebben we zo goed mogelijk waterdicht opgeborgen. Daarnaast hebben we alle kabelverbindingen behandeld met een speciaal middel, zodat er geen vocht in de lassen terecht kan komen, om oxidatie uit te sluiten.' Over de service en het onderhoud vertelt de man uit Friesland: 'We werken niet met dealers. Het bedrijf van Akkermans ligt een behoorlijk eind van onze productielocatie in het Friese Bakkeveen af. Daarom hebben we voor onderhoud en het verhelpen van eventuele storingen een mechanisatiebedrijf bij hem in de buurt gezocht, waar ze ook enige kennis van accu-aangedreven voertuigen hebben. Die kunnen hem dus ondersteunen.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!